

ที่ สสค.ผ.๑/๑๘๗๖/๒๕๖๔

ด่วนที่สุด

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง การเพิ่มเติมหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๑๐๕๐ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔
๒. หนังสือที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ที่ ปง ๐๐๐๘.๓/๓๔๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สถานการณ์ด้านจำนวนขององค์กรภาคประชาสังคมในสังคมไทย

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ขอความเห็นจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ต่อการเพิ่มเติมหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ทั้งนี้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเป็นองค์กรรัฐที่ได้ทำงานร่วมกับองค์กรสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ มายาวนานได้ทบทวนรายละเอียดของร่างกฎหมายฯ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านแล้วมีความเห็นและข้อสังเกตสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ พระราชบัญญัติป้องกัน และ ปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีการดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ในการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ ติดตามตรวจสอบผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่น่าจะมีความจำเป็นที่จะนำข้อสังเกตของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Force: FATF) เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับข้อแนะนำที่ ๘ เรื่ององค์กรที่ไม่แสวงหากำไรปี ค.ศ.๒๐๑๕ มาเพิ่มเติมในหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งเป็นประเด็นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันตามนิยามขององค์กรภาคประชาสังคมในประเทศไทย และจะนำมาซึ่งความยุ่งยากในการจัดการของรัฐและในการทำงานสร้างประโยชน์ต่อสังคมขององค์กรนับแสนองค์กรดังกล่าว จนน่าจะไม่คุ้มค่าต่อประโยชน์จากการควบคุมที่เพิ่มขึ้นในองค์กรส่วนน้อยเท่านั้น

ทั้งนี้จากนิยามขององค์กรภาคประชาสังคม ที่หมายถึง องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะ มีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น สังคม หรือส่วนรวม และไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกันซึ่งประกอบด้วยสมาชิกขององค์กรไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือดำเนินการโดยพรรคการเมือง หรือดำเนินกิจกรรมในลักษณะการแสวงหาอำนาจรัฐ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมืองนั้น นับเป็นภาคส่วนสำคัญที่รัฐบาลส่วนใหญ่ในโลกโดยเฉพาะประเทศที่มีระดับการพัฒนาสูงได้สนับสนุนการขยายบทบาทให้เข้ามามีส่วนในการพัฒนา

/กิจการ...

กิจการสาธารณะ ในส่วนซึ่งเป็นจุดอ่อนของภาครัฐและส่วนที่ต้องการการมีส่วนร่วมจากประชาชนสูง

๒. การส่งเสริมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรภาคประชาสังคมหรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรโดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ ขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎกระทรวงว่าด้วยทะเบียนมูลนิธิการดำเนินงานและการทะเบียนมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นองค์กรนิติบุคคลกับภาครัฐ ได้แก่ มูลนิธิ สมาคม เป็นต้น เพื่อให้ภาครัฐสามารถบังคับใช้กฎหมาย ที่กล่าวมาในข้อ ๑ ได้อยู่แล้วโดยไม่จำเป็นต้องนำประเด็นการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายมาเกี่ยวข้องซึ่งจะทำให้เกิดความสับสน เข้าใจคลาดเคลื่อนขององค์กรภาคประชาสังคมต่อเจตนารมณ์ของภาครัฐได้

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนขององค์กรภาคประชาสังคม ภาครัฐควรมีมาตรการต่าง ๆ ในการกระตุ้น การขึ้นทะเบียนขององค์กร เช่น การลดหย่อนภาษี หรือการสร้างแรงจูงใจในการขึ้นทะเบียนในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนที่มีจิตสาธารณะที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากภาครัฐ และมีการรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือส่วนรวมเพิ่มมากขึ้น

๓. ควรได้มีการติดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ....ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปประกอบการยกร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม ให้เป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาประเทศร่วมกับภาครัฐ เป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Social Development Goals - SDGs) ของสหประชาชาติที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนาม และการสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Inclusive Society)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุปรีดา อุดุลยานนท์)

ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ประธานงาน: นางภรณ์ ภูประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนัก

สำนักสนับสนุนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ สสส.

โทร. ๐๘๑-๘๕๖-๓๐๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : porranee@thaihealth.or.th